

Külföldi hírek,

Carbuzemle

A MAGAS-TÁTRA LEGMÉLYEBB BARLANGJA

A lengyel Nyugati-Tátrában az 1959-es szokatlanul meleg időjárás a Giewont alatt húzódó szűk völgyecske, a Dolina Malej Laki hófoltjait alaposan megtépázta. Az egyik elolvadt hónyelv mögött sötét üreg nyílt meg, amelyet a zakopanei barlangkutatók nyomában átkutattak. Az első kutatók — Franczek József és társai — 45 m mélységig ereszkedtek le. Itt egy jégfalat találtak, amely alatt a barlang tovább folytatódott.

1959 júliusában a zakopanei barlangkutatók expedíciót szerveztek az új barlangba, amelyet Sniezna-barlangnak (Havas-barlang) neveztek el. Végighaladtak a már ismert járatokon és 80 m mélységet értek el. További 50 m-t tettek meg veszélyes sziklapárkányon, majd egy 70 m mély szakadék következett. Innen még további 60 m-t mentek lefelé. Szeptemberben egy újabb expedíció elérte a 330 m mélységet.

1960 augusztusában a Zakopanei és a Varsoói Szpeleo Klub tagjai már 400 m mélysé-

gig hatoltak le a barlangba. Ugyanezen év szeptemberében jól felszerelt expedíciót szerveztek. Szeptember 1—13. közötti idő az ostrom előkészítésével telt el. Nagymennyiségű hágcsót, kötelet szállítottak le a barlangba, telefon kábeleket fektettek le. 14-én megkezdték az előrehatolást. A 330—400 m közötti szakaszon három, egyenként 20—30 m-es víz-esést győztek le. A 400 és az 500 m-es mélység között élesre korrodált hasadéokban, víz-eséseken és kis tavakon keresztül folytatták útjukat. Újabb és újabb veszélyes sziklamászás, hágcsózás után 15-én este elérték a 620 m mélységet. Mivel már az összes hágcsókat és köteleket beépítették a járatokba, felszerelés híján a további szakaszok átkutatásáról le kellett mondaniok. Ez utóbbira most szeptember elején kerül sor, s ebben a küzdelemben magyar barlangkutatók is részt vesznek...

(„Turysta”. 1961. januári szám).

Balázs Dénes

A KUNGURI KARSZTKUTATÓ ÁLLOMÁS

Tizenhárom évvel ezelőtt, 1948-ban létesült az urali Kungur városka mellett a Moszkvai Állami Egyetem tudományos karsztkutató állomása. Az állomás 1952. óta a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Urali Osztályához tartozik.

Az állomás gazdag munkaprogramjából és eddigi eredményeiből csupán néhány szpeleológiai vonatkozású hírt emelünk ki. A híres Kunguri-jégbarlanghoz 1937-ben mesterségesen tártó létesítettek, mely valamivel alacsonyabban nyílt, mint a már XVIII. század óta használt eredeti bejárat. Az új bejárat anynyira megváltoztatta a barlang klímaviszonyait, hogy a pompás jégképződmények csaknem teljesen elpusztultak. 1949. elején az állomás munkatársai hozzáláttak a barlangi légáramlásoknak, valamint a barlangi levegő hőmérsékletének, páratartalmának rendszeres

tanulmányozásához. E vizsgálatok alapján megépítették azokat a berendezéseket, amelyek segítségével „helyreállították” a barlang jégképződményeit.

Mint ismeretes, a Kunguri-barlang gipszben képződött. Az elmúlt évben rendszeresen vizsgálták a barlangi vizek kémiai és fizikai sajátosságait. Megállapították, hogy a mintegy 5 km hosszúságú üregrendszer kialakulásában elsősorban a hegység lábánál folyó Szilva folyócska játszik döntő szerepet. A folyó vizei — különösen a tavaszi áradás idején — mélyen behatolnak a gipsz és mészkő repedéseibe, üregeibe és nagymennyiségű kőzetet oldanak ki.

(Охрана природы на Урале. Кунгурская ледяная пещера. А. В. Турищев. Свердловск, 1960.)

B. D.

A VILÁG MÁSODIK LEGMÉLYEBB BARLANGJA

Olaszországban a „Speleo-Club Milano” és a „Gruppo Speleologico Bolognese” által közösen végrehajtott expedíciónak 1960. aug. 10-én az *Antro di Corchia* barlangban sikerült lejutni 865 m mélyre.

A vállalkozás hat napig tartott, melynek során 300 m mélyen tábor rendeztek be, ahonnan aug. 9-én négy kutató kelt útra, hogy a barlang eddig ismert 553 m mélységéből megkísérelje a továbbjutást. Több tó és vízesés leküzdése után — a *Vidal patakot* kö-

vetve — a következő nap elérték azt a nagy termet, melyben a vízfolyás — az említett mélységben — hozzáférhetetlen sziklahasadékokban eltűnik.

Ezzel a barlang Olaszország első, ugyanakkor — a francia Gouffre Berger mögött — a világ második legmélyebb barlangjává vált, és így a szintén olasz *Grotta di Piaggia-Bella* a világranglistán a harmadik helyre került.

(Die Höhle, XI. évfolyam, 1960. 4. füzet.)

Erhardt Gy.

A Föld leghosszabb ismert szalmacseppköve

A Nyugat-Ausztrália DNy-i részén fekvő Boranup közelében, egy névtelen barlangban 624 cm hosszú, 6 mm átmérőjű szalmacseppkővet észleltek. A mérés fényképészeti úton történt. Ez a Földön ismert leghosszabb szalmacseppkő, néhány dm-rel megelőzi az eddig ismert leghosszabbat, melyet szintén Nyugat-Ausztráliában, az *Augusta Jewel Cave*-ben (Augustai Kincs-barlangban) mértek. (NSS

News XVIII/11., 1960. november, 129. o., Lloyd Robinson közlése után.)

Szalmacseppkövek a mi barlangjainkban is előfordulnak. Különösen szépek a határainkon kívül fekvő, de sokak által jól ismert *Gombaszögi-barlang* és a *Domica* (Szűz-folyosó) szalmacseppkövei.

Ozoray Gy.

Néhány sorban....

Lengyelországban nagy lendülettel folynak az előkészületei az augusztus végén kezdődő nemzetközi *Sniezna*-expedíciónak. Az expedícióra eddig 12 országból érkezett benevezés.

B. D.

***

Idegenforgalmi „barlang-kombinát” létesül a következő években Szlovákiában a Deményfalvi-völgyben. A *Szabadság-barlang* és a *Béke-barlang* között, ahol a völgy tálszerűen kiszélesedik, hatalmas turistaszállót építenek és egyben új bejáratokat létesítenek a *Szabadság-barlangba*, valamint a közeljövőben kiépítésre kerülő *Béke-barlangba*.

B. D.

***

A *cseh barlangkutatók* filmet készítenek a *Morva Karszt* nem régen elhunyt neves kutatójának, *Absolon* professzornak életéről és munkásságáról. A film nagy része barlangokban játszódik le.

B. D.

***

Kubai expedícióra indult 10 lengyel barlangkutató április elején, a Kubát ért agresszió miatt azonban a hazai kikötőből visszafordulásra kényszerültek. A mintegy 100 000 Zlotyba kerülő expedíció megvalósítását a következő hónapokra tervezik.

B. D.

***

Mély zombolyt fedeztek fel a *Morva Karszt*on, ahova a német fasiszták a háború éveiben titokban igen sok cseh hazafit taszítottak le. A lakosság a zombolyt „*Népnyelő*”-nek nevezte el.

B. D.

***

Abesszíniában egy ott élő honfitársunk, *Gajdács Mátyás*. *Dirredawa* helység közelében egy barlangban állatokat ábrázoló rajzokat talált. A barlang bejárata embermagasságú és másfél méter széles. Hazánkfia ásásokat is akart kezdeni a barlangban, azonban lázas megbetegedése miatt vissza kellett térnie *Addis-Abeba*-ba.

B. D.